

2023 2024

6

3

VAKCENTRUM

2024 onvoorspelbaar

5

WERKGEVERSCHAP

Arbeidsmarkt beknellend

11

EUROPA

Fransen blokkeren handel

2023 in citaten

We laten in VakcentrumNieuws iedere maand een ondernemer aan het woord. Citaten uit de reportages van afgelopen jaar geven een indruk van de ondernemersgeest.

december

“De praktijk leert ons dat als je jongeren goed begeleidt in een takenpakket en werktijden geheel op maat maakt, ze vaak verder komen in hun ontwikkeling dan aanvankelijk werd gedacht.”

**Ilse van Beek,
Jumbo Panningen**

september

“Ondanks dat alles op internet te koop is weten klanten onze winkel te vinden. Twijfelt een klant, dan mag hij het boek ook gewoon mee naar huis nemen om het door te lezen. Die service wordt zeer gewaardeerd en er wordt ook nauwelijks misbruik van gemaakt. We zijn heel soepel naar de klant toe en dat respect en vertrouwen naar hem zorgt dat hij regelmatig terugkomt.”

**Guus Teurlings,
63° Kookboeken
en koken in Tilburg**

mei

“Het Vakcentrum is voor mij een rots in de branding, waar je terecht kunt als je vragen hebt. Ze maken jouw kleine belangen groot bij de politiek en verdedigen jouw belang in het collectief.”

**Bart de Bresser,
Jumbo de Bresser,
Baarle-Nassau**

mei

“Het winnen van de ZO²Z award wordt door het hele dorp gevoeld. Mensen zijn trots op hún supermarkt. Dat is het gevoel in het dorp.”

**Christ-Jan van Bedaf,
Coop Compact
van Bedaf, Achtmaal**

november

“Door ons te beperken in het aantal merken dat we voeren kun je je als speciaalzaak óók onderscheiden. Wij verkopen hier topmerken, geven daar een eerlijk advies over, we geven service, we doen niet zo moeilijk als er iets niet goed is en dat heeft ons door de jaren heen een goede naam bezorgd. Mensen vertrouwen ons.”

“We zien ook dat mensen die wat minder te besteden hebben toch eerder de keuze voor kwaliteitsproducten maken omdat ze weten dat onze producten haast een leven lang mee gaan.”

**Yvette Elbers,
De Kookwinkel in Breda**

augustus

“Als je ziet hoe hard de kosten momenteel stijgen, dan krab je jezelf wel achter de oren: het is ook nooit genoeg. Nou moet je wéér alles uit jezelf persen om te overleven.”

“In Spaarndam hebben we een dorpssupermarkt met een werelds karakter. Klanten zijn heel erg blij met hun ‘Appie’ midden in het dorp en als ze weten dat er een lokale ondernemer achter zit, dan vinden ze het helemaal interessant.”

**Han Bouwens,
Albert Heijn
Haarlem en Spaarndam**

maart

“Wij focussen ons op toegankelijkheid voor mensen met een beperking en profileren ons vooral op verhalende spellen en escape-puzzels.”

“In de praktijk blijkt dat speluitgevers het lastig en te risicovol vinden om specifieke producten voor deze groep te ontwikkelen. Toch kan een spel makkelijk aangepast worden naar kleurenblindheid. Spelontwikkelaars zouden meer inclusief moeten denken.”

“Zelf ben ik een grote fan van Kickstarter. Mensen die denken een goed idee te hebben voor een spel, kunnen dat via crowdfunding, buiten de grote spellenmerken om, ineens zelf op de markt brengen. Dat zorgde voor een ware revolutie.”

**Tijn Rams,
Subcultures in Utrecht**

oktober

“Ik denk dat veel mensen in de coronatijd het genot van onze kwaliteitsproducten hebben (her)ontdekt. We kregen ook veel nieuwe klanten die nu regelmatig terugkeren. En ik vind dat het prijsverschil tussen de supermarkt en ons type speciaalzaak kleiner is geworden, wat drempelverlagend werkt.”

**Martin Padmos,
Alexanderhoeve
in Hellevloetsluis**

juli

“Het zou top zijn als nog meer foodspecialiteitenwinkels meedoen met deze wedstrijd. Meer concurrenten maakt de wedstrijd nog leuker en bovendien levert het je ook écht wat op!”

**Maarten van Oeffel,
Het Oude Zuivelhuis
in Haarlem
(beste foodspecialiteitenwinkel 2023)**

juni

“We hebben méér te doen en toch daalt de omzet lichtjes. We houden er dus minder aan over en dat is voor een ondernemer geen fijn gevoel.”

**Pieter Boersma,
Playtoday Gouda**

februari

“Bestuurders en politici zijn juist blij als er mensen zijn waarmee ze kunnen sparren. De kennis en ervaring is iets wat men juist nodig heeft.”

“Ook voor het Vakcentrum geldt dat zij praten met bestuurders die blij zijn dat ze deskundige gesprekspartners hebben. Zij dienen dus ook mijn belangen. En bovendien staat het Vakcentrum mij ook bij in juridische kwesties”. “De provincie kan in de detailhandel gezonde ontwikkelingen stimuleren. Twee steden moeten elkaar niet beconcurreren met grote nieuwe winkelcentra. Kijk ook goed naar de kansen bij herontwikkeling van oude industrieterreinen bijvoorbeeld.”

**Coen Bastiaansen,
Gezondheidswinkel
Gastovit in Breda**

Het is van groot belang om goed zicht hebben op de ontwikkelingen. Wat gebeurt er om ons heen? Waar moet ik als ondernemer rekening mee houden? Voorspellen is altijd lastig, maar zeker voor een jaar als 2024 waarin er wel heel veel verandert. We praten met Patricia Hoogstraaten, directeur van het Vakcentrum, over het afgelopen jaar en over dat onzekere jaar 2024.

2024 niet te voorspellen

Maar eerst een terugblik op een in alle opzichten uitdagend jaar. “We hadden te maken met de effecten van corona, de oorlog in Oekraïne en mede daardoor, de enorm hoge kosten van huur, energie en personeel. Dat heeft er toe geleid dat een meer dan gemiddeld aantal ondernemers besloten heeft de winkel te sluiten of te verkopen.”

“Ik vind het in dat licht dan ook altijd moeilijk als er gesuggereerd wordt dat er in de detailhandel enorme winsten worden behaald. De term ‘graaiflatie’ is gekozen tot ‘woord van het jaar’. Voor mij heeft graaiflatie een andere betekenis. Het staat voor mij voor het fenomeen dat winkeldiefstal, het even niet alles afrekenen bij de zelfscan, min of meer als normaal wordt gezien. Dat graaien vormt een enorme kostenpost en moet wel worden terugverdiend op andere producten”

“Laten we ook even terugkijken op positieve ontwikkelingen in 2023. Zo heeft de Europese commissie besloten de administratieve lasten nog in de eerste helft van 2024 fors te verminderen. We hebben veel voorbeelden aangeleverd. En ik wil er graag nog meer hebben want niets werkt beter in de lobby dan heel concrete voorbeelden.”

“In Brussel ziet men inmiddels ook het belang van retail. In het afgelopen jaar is een belangrijk beleidsdocument verschenen waarin de problematiek van de noodzakelijke transitie goed is beschreven. En daar zijn ook

actiepunten aan gekoppeld, gericht op de digitale ontwikkelingen, duurzaamheid en de vaardigheid van medewerkers. Wij zorgen er voor dat we bij de concrete uitwerking van de actiepunten betrokken blijven.”

Over medewerkers gesproken, een nieuwe cao

“Inderdaad een nieuwe cao voor het levensmiddelenbedrijf. Met een behoorlijke loonstijging die enerzijds bedoeld was om als sector aantrekkelijk te blijven voor medewerkers, maar waarmee anderzijds de effecten van de verhoging van het minimumloon en de deelfactor 36 voor een groot deel werden ondervangen. We moeten nu wel nog kijken naar de balans in het loongebouw. Daar gaan we in 2024 over in gesprek. Na een gezamenlijk onderzoek met de bonden, gaan we kijken naar eventuele actualisatie van de functiebeschrijvingen. Vanzelfsprekend houden we onze leden op de hoogte en zullen ze eventueel ook om input voor de discussies vragen.”

“Verder zijn zowel het Pensioenfonds Detailhandel als het Bedrijfstakpensioenfonds Levensmiddelen druk bezig met de voorbereidingen op het nieuwe pensioenstelsel. Bij het BPF is het zelfs de bedoeling dat vanaf 1 januari 2025 de nieuwe pensioenregeling ingaat. De voorbereidingen zijn gestart maar je weet natuurlijk nooit of het nieuw te vormen kabinet nog gaat ingrijpen. Ik hoop echt niet dat

alle werkzaamheden voor niets zijn geweest.” Inmiddels kent iedere Nederlander het begrip ‘inkoopmuren’ mede dankzij een populair televisieprogramma.

“Ja, de minister heeft goed gescoord met het onderzoek naar de territoriale leveringsbeperkingen, de inkoopmuren. We hebben dat onderwerp voortdurend onder de aandacht gebracht zowel bij haar als in Brussel. Het is goed dat er nu een onderzoek ligt en de minister ook Europese steun zoekt om de inkoopmuren te slechten. Het kan voor de retailer en dus ook de consument een stuk goedkoper als de interne markt goed gaat werken. Ik ben blij dat onze inbreng dus door het onderzoek is bevestigd.”

“Ik hoop dat de collega-minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid even verstandig omgaat met ons meest recente onderzoek. Wij hebben onderzoeksbureau SEO gevraagd de effecten van het arbeidsmarktbeleid in beeld te brengen. De overheid streeft naar meer vaste contracten en een stabiel inkomen. Maar grote groepen medewerkers, met name de oproepkrachten en de werkgevers zitten daar helemaal niet op te wachten. Flexibiliteit is in de detailhandel uitermate belangrijk. Dat gaan we in 2024 dus zowel bij de nieuw gevormde vaste kamercommissie als de minister van SoZaWe benadrukken.”

“Met de commissie Economische Zaken en Klimaat en de minister van EZK willen we in gesprek blijven over de MEERwaarde van zelfstandig ondernemers. Afgelopen jaar hebben meer dan 10.000 consumenten nog eens aangegeven hoe belangrijk met name ook de kleinere supermarkt is voor een gemeenschap. Veel van die winkels worden in 2024 hard getroffen door het verbod op de verkoop van tabak. Dan komt daar nog een verhoging van de verbruiksbelasting bij. Een deel van het assortiment is dus niet meer verkrijgbaar, een ander deel van het assortiment wordt aanmerkelijk duurder. Dat drijft dus consumenten zeker in de grensstreek weg. Met de hogere huur, energieprijzen en personeelskosten, moeten we dus echt vrezen voor de continuïteit van deze winkels. Dat geldt overigens niet alleen voor winkels in food. Ook in non-food zien we ondernemers die het zwaar hebben.”

Nog even terug naar de huur, dat was schrikken begin dit jaar

“Verhuurders konden inderdaad de huur met zo’n 14% verhogen als gevolg van de enorme inflatie eind 2022. Het huurcontract dat min of meer de standaard is, maakt dat mogelijk. Vandaar dat we met een aantal andere branche-organisaties de handschoenen hebben opgepakt om te komen tot een nieuw model huurcontract. Dat introduceren we binnenkort. Het gaat niet alleen om de huur, ook op andere punten is het huidige standaardcontract onevenwichtig en zelfs bijzonder nadelig voor de huurder.”

Jullie hebben als Vakcentrum extra ingezet op duurzaamheid

“Inderdaad. Duurzaamheid moet nu echt onderdeel van de bedrijfsvoering zijn. Dat vragen de klanten en dat vraagt de overheid. Al is het soms met onwerkbare regels. Kijk maar naar de ontwikkelingen rond de plastic verpakkingen voor eenmalig gebruik. We zetten als Vakcentrum in op kennisontwikkeling en kennis delen. Zo hebben we in 2023 de Expertisedossiers geïntroduceerd. Leden ontvingen uitleg over de Single Use Plastics, het verduurzamen van het vastgoed en het energieverbruik in de winkel. We gaan daarmee door.”

“Duurzaamheid moet nu echt onderdeel van de bedrijfsvoering zijn”

“Bovendien komen we in 2024 met een heel nieuwe website. Die is zeker klaar voor de Dag van het Vakcentrum (noteer vast 23 april in de agenda). Juist ook om ontwikkelingen goed onder de aandacht te brengen. Zo komt er het nodige op ondernemers af als het gaat om de verantwoording van bedrijfsactiviteiten, de zogenaamde due diligence.”

“Even terug naar 2023, ik ben blij met de flinke groei in het aantal winkels met het Super Supermarkt Keurmerk. Het afgelopen jaar hebben we zo’n 30 certificaten kunnen uitreiken. Aan ondernemers die zich onderscheiden op brede duurzaamheid.”

Is franchise ook nog een van de speerpunten?

“Dat is en blijft een onderwerp waar we in feite op twee niveaus werken. We staan individuele franchisenemers bij via Vakcentrum Bedrijfsadvies. Dat gaat dan over individuele contacten en contracten. Daarnaast faciliteren we het overleg en de samenwerking tussen franchisenemersverenigingen. Dat doen we heel breed via Franchisenemers Netwerk Nederland. We praten naast vertegenwoordigers uit de branches van de Vakcentrum-achterban met franchisenemersverenigingen uit de zorg, (financiële) dienstverlening horeca en automotive.

De wet franchise is inmiddels, na twee jaar overgangstermijn, onverkort van kracht. Dat betekent niet dat het zo maar overal goed gaat. In november hebben we de knelpunten nog eens onderzocht. Het overleg tussen franchisenemers en franchisegever is dankzij de wet Franchise wel verbeterd maar wordt nog op zeer verschillende manieren ingevuld. Belangrijke onderwerpen voor de verenigingen blijven de ‘afgeleide formule’, goodwill, drempelwaarde en het conditiestelsel. Daarnaast is duidelijk geworden dat franchisenemersverenigingen nog nauwelijks betrokken worden bij het opstellen van het precontractueel informatiedocument. In dat document moet alle informatie worden vermeld die relevant is voor een potentiële franchisenemer. Kortom er is nog veel werk te doen.”

2024 NIET TE VOORSPELLEN

En toch blijft 2024 niet te voorspellen. “Je moet als ondernemer en dus ook wij als brancheorganisatie en belangenbehartiger altijd vooruit kijken. Maar 2024 is wel een bijzonder jaar. We krijgen te maken met een nieuw parlement, een nieuw kabinet (als het lukt), een nieuw Europees parlement en nieuwe Europese commissie. Vergeet niet dat 80% van de regelgeving tegenwoordig uit Brussel komt. Daar zijn in juni verkiezingen. We zijn dan ook al actief om input te leveren aan de verkiezingsprogramma’s van de politieke partijen. En in de aanloop naar de verkiezingen zullen we in onze communicatie de nodige aandacht schenken aan de keuzes die in Europa voorliggen.

Een compleet nieuw speelveld dus. Maar dat geeft ons wel de kans om ons weer te profileren. We gaan zeker het belang van een toekomstbestendige retail op de kaart zetten. Daarvoor werken we als Vakcentrum met collega-brancheorganisaties én de werknemersorganisaties in Nederland samen. In Europa heeft de Commissie inmiddels een goed beeld van de retail en de toekomst. Dat moeten we ook in Nederland bewerkstelligen. Zodat bij elk besluit rekening gehouden wordt met de effecten op de detailhandel.”

“Bij elk besluit moet rekening gehouden worden met de effecten op de detailhandel”

Arbeidsmarktmaatregelen beknellend voor oproepkrachten én werkgevers

Een aantal maatregelen met betrekking tot flexibele arbeid is beknellend voor zowel werkgevers als de oproepkrachten in detailhandel. Dat concludeert SEO Economisch Onderzoek. In opdracht van brancheorganisatie Vakcentrum bracht SEO de gevolgen van huidig en voorgenomen beleid in beeld. Het beleid blijkt oproepkrachten te beperken in de gewenste flexibiliteit en werkgevers op te zadelen met ongewenste administratieve lasten. SEO doet dan ook aanbevelingen voor aanpassingen in de WAB (Wet Arbeidsmarkt in Balans), Arbeidstijdenwet en WW-wetgeving.

OPROEPKRACHTEN WILLEN FLEXIBILITEIT

De bestaande en voorgenomen wetgeving gaat er vanuit dat oproepkrachten behoefte hebben aan meer werk- en inkomenszekerheid. Uit het onderzoek blijkt echter dat oproepkrachten liever flexibel blijven werken, dan over te stappen naar een vast aantal uur in de week. Ook de voorkeur voor een contract voor onbepaalde tijd is beduidend minder dan voor vaste krachten. Andere arbeidsvoorwaarden zoals flexibiliteit zijn veel belangrijker. Oproepkrachten (met name studenten en scholieren) hebben maar beperkt behoefte aan deze werkzekerheid. Flexibiliteit om de werkuren af te kunnen stemmen op studie of hobby is een belangrijk voordeel van het werken in de detailhandel.

Medewerkers in vaste dienst hebben aanmerkelijk minder behoefte aan flexibiliteit. Voor werkgevers is flexibiliteit nodig om in te kunnen spelen op seizoensinvloeden of piekmomenten.

BEKNELLEND VOOR WERKGEVERS

De wetgeving gericht op vaste werkuren en een stabiel inkomen leidt tot regelingen die zorgen voor extra administratie bij de werkgevers. Zo is het verplicht aanbieden van vaste uren administratief belastend voor werkgevers en niet effectief. Werkgevers moeten het gemiddelde aantal gewerkte uren over een jaar berekenen en vervolgens de werknemer een aanbod doen en toelichten. In de praktijk blijkt dat een dergelijk aanbod slechts zelden wordt geaccepteerd omdat werknemers flexibel willen blijven.

Een ander knelpunt betreft de berekening en afdracht van WW-premie. Voor oproepkrachten onder de 21 jaar die minder dan 48 werkuren per maand werken geldt dat zij niet vallen onder de hoge WW-premie. Dat betekent dat werkgevers voor deze groep iedere maand een andere premie kunnen betalen. Om voor de oproepkrachten een lage WW-premie te betalen laten werkgevers jongeren minder uren werken dan zowel werkgever als werknemer eigenlijk zouden willen.

TEGENSTRIJDIGE WETGEVING

In het SEO-rapport wordt ook gewezen op tegenstrijdige wetgeving. In de Wet Arbeidsmarkt in Balans wordt aangegeven dat een werkgever 15-jarige oproepkrachten minimaal drie uur per dag moet uitbetalen. Maar volgens de Arbeidstijdenwet mogen die 15-jarigen maar maximaal twee uur werken per schooldag.

In het rapport worden diverse mogelijkheden gegeven om in huidige en toekomstige wetgeving rekening te houden met de voorkeuren van medewerkers en met name oproepkrachten en de knelpunten van ondernemers weg te nemen.

AANBEVELINGEN

- Leg het initiatief om te komen tot vaste uren na twaalf maanden dienstverband bij de werknemer;
- Schrap of verruim de op urencriteria gebaseerde uitzondering voor de hoge WW-premie;
- Schrap de minimale oproepdienst van 3 uur voor 15-jarigen simpelweg omdat de Arbeidstijdenwet slechts maximaal 2 uur per schooldag toestaat. Of moderniseer de arbeidstijdenwet;
- Hervorm het beoogde basiscontract. Schrap het urencriterium en maak een uitzondering voor scholieren en studenten.
- Sta cao-uitzonderingen op (Wab-) maatregelen vaker toe.

Duidelijk is dat het huidige arbeidsmarktbeleid en de voornemens van het demissionaire kabinet niet passen op de detailhandel. Zowel de werkgevers als de werknemers hebben behoefte aan meer flexibiliteit. Werkgevers én werknemers krijgen nu te veel beperkingen opgelegd.

ONDERZOEKSOPZET

Onderzoeksbureau SEO deed het onderzoek in opdracht van het Vakcentrum. Ten behoeve van het onderzoek zijn, naast desk research, 2.271 werknemers geïnterviewd en zijn gesprekken gevoerd met ondernemers. Opdracht was in kaart te brengen in hoeverre de voorkeuren van werknemers overeenkomen met het arbeidsmarktbeleid en wat de uitdagingen zijn waarmee werkgevers worden geconfronteerd.

Het volledige onderzoek is te downloaden via www.vakcentrum.nl/seo

Algemene ledenvergadering

Tijdens de ALV op de Dag van het Vakcentrum (18 april 2023) werden het jaarverslag, de financiële verantwoording en de begroting van het Vakcentrum goedgekeurd. Het jaarverslag is te lezen op de site van het Vakcentrum:

www.vakcentrum.nl/jaarverslag.

De Vakcentrumleden stonden ook stil bij de 'perfect storm', een samenloop van externe factoren die het ondernemerschap zwaar onder druk zetten. Juist op het moment dat het herstel na de coronaperiode moet worden ingezet worden ondernemers geconfronteerd met extreme huurprijsstijgingen, torenhoge energiekosten en sterk stijgende loonkosten als gevolg van het ingrijpen in de Wet minimumloon door het kabinet.

Dat terwijl ondernemers genoodzaakt zijn te investeren in duurzaamheid, digitalisering en talentontwikkeling om de transitie naar een toekomstbestendige bedrijfsvoering te kunnen maken.

AFSCHEID HARRIE TEN HAVE

De algemene ledenvergadering nam afscheid van **Harrie ten Have** als voorzitter van het Vakcentrum. Hij bekleedde die functie 14 jaar. Vanwege zijn verdiensten voor mkb-winkeliers en franchisenemers in het algemeen en voor het Vakcentrum in het bijzonder werd hij benoemd tot Erevoorzitter van het Vakcentrum.

*"Als je mij dan vraagt waar ik trots op ben, is dat de wet Franchise. Het Vakcentrum heeft het initiatief genomen om te komen tot de Nederlandse Franchise Code. Uiteindelijk heeft dit geleid tot de wet Franchise zoals die er nu ligt."
"Met het Super Supermarkt Keurmerk en de Certificering Foodspecialiteitenwinkels benadrukken we de kracht van de zelfstandig ondernemer en hun meerwaarde."*

Harrie ten Have,
oud-voorzitter
Vakcentrum

Harrie ten Have was van 2009 tot 2023 voorzitter van het Vakcentrum. De wet Franchise en de krachtenbundeling met de Gebra noemde hij als de hoogtepunten in zijn voorzitterschap.

BRAM DE JONG NIEUWE VOORZITTER VAKCENTRUM

De leden van het Vakcentrum, de brancheorganisatie voor zelfstandig winkeliers in food en non-food en franchisenemers hebben tijdens de algemene ledenvergadering **Bram de Jong** gekozen als nieuwe voorzitter.

OVERIGE BESTUURSBENOEMINGEN

ETOS-onderneemster **Irene Halferkamps** is tijdens de ALV benoemd tot lid van het Hoofdbestuur. Zij heeft haar winkel in de Rotterdamse buurt Carnisse.

Johannes Vasse (Intertoys Hardenberg en Emmen) is herkozen in het Hoofdbestuur.

AFSCHEID

Het hoofdbestuur nam afscheid van:

Erwin Binneveld

"Het Vakcentrum mag oprecht trots zijn op hun meerwaarde voor de buurt, wijk of dorp. Die meerwaarde is niet vanzelfsprekend en valt pas op als het niet meer is. We moeten er voor blijven vechten dat die meerwaarde herkend en erkend wordt."

Bram de Jong,
Voorzitter Vakcentrum

Provincies moeten rol pakken

De consument beperkt zijn of haar aankopen niet tot de eigen gemeente. Dat betekent ook dat naast een goed lokaal retailbeleid, goede regionale of provinciale afstemming nodig is. Het Vakcentrum benadrukte die rol in aanloop naar de provinciale verkiezingen in maart.

Dat deden we zelf en direct, maar ook via de platforms Lokaal Retailbelang en De Nieuwe Winkelstraat.

Zo stuurde Lokaal Retailbelang aan de 12 provinciebesturen een brief waarin provinciale knelpunten werden benoemd en waarin er op werd aangedrongen dat in alle 12 coalitieakkoorden aandacht gegeven zou worden aan gezonde winkelgebieden.

LOKALE OF REGIONALE ONDERSTEUNING

Voor een goed functionerend winkelgebied is een optimale samenwerking tussen ondernemers, gemeente en vastgoedeigenaren cruciaal. Heeft u of uw winkeliersvereniging ondersteuning nodig in de contacten met gemeente of provincie dan kunt u gebruik maken van de inzet van Vakcentrum Bedrijfsadvies, Lokaal Retailbelang of platform De Nieuwe Winkelstraat. Vakcentrum is direct betrokken bij zowel Lokaal Retailbelang als De Nieuwe Winkelstraat.

Vakcentrum Bedrijfsadvies ondersteunt individuele ondernemers. Bijvoorbeeld als het gaat om vestigingsplaatsonderzoek, nadeelcompensatie (bij wegopbrekingen etc) vergunningen, winkeltijdenwet.

Lokaal Retailbelang richt zich namens ondernemers in de retailsector (detailhandel en winkelambacht) op de lokale, regionale en provinciale overheid. Lokaal Retailbelang heeft in 2023 ondernemers bijgestaan bij gemeentelijke en provinciale besluitvorming. Lokaal Retailbelang is een activiteit van het Vakcentrum in samenwerking met collega-brancheorganisaties in de detailhandel en MKB-Nederland.

Cao voor het Levensmiddelenbedrijf per 2 juli

In juni is een cao tot stand gekomen voor de duur van een jaar. De leden van de CNV Vakmensen accepteerden na een ledenraadpleging het eindbod van de werkgevers. Deze cao sloot direct aan op de voorgaande en geldt voor een jaar vanaf 2 juli. De medewerkers krijgen per 1 september (of 14 augustus) een loonsverhoging van 10%. Hierbij werd ook al voorgesorteerd op een verhoging van de minimumlonen.

Daarnaast is afgesproken dat gedurende de looptijd van de nieuwe cao doorgepraat wordt over de structuur van het loongebouw en het actualiseren van de functiewaardering. De uitkomsten van deze overleggen worden meegenomen bij de gesprekken over de volgende cao. In aanloop naar de cao organiseerde het Vakcentrum enkele ledenbijeenkomsten om de inzet af te stemmen.

Vanaf 1 september PAWW-regeling voor medewerkers in het levensmiddelenbedrijf

In de CAO voor het Levensmiddelenbedrijf is vastgelegd dat de werknemers in de levensmiddelen-detailhandel deelnemen aan de PAWW-regeling. Deze regeling voorziet werknemers van een aanvullende uitkering als hun wettelijke WW- of WGA-uitkering is afgelopen. Onderdeel van de regeling is dat alleen de werknemer de premie betaalt. In 2023 heeft de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid deze regeling algemeen verbindend verklaard.

Training juridische aspecten personeelsbeleid blijft een succes

Wat mag wel, wat mag niet? Als u zelf het personeelsbeleid doet, krijgt u vrijwel dagelijks te maken met allerlei juridische vragen. Daarom biedt het Vakcentrum de training Juridische Aspecten Personeelsbeleid aan.

Meer flexibiliteit nodig Arbeidsmarktbeleid beknellend voor werknemers én werkgevers

Het arbeidsmarktbeleid met betrekking tot flexibele arbeid is beknellend voor zowel werkgevers als de werknemers in detailhandel. Dat concludeert SEO Economisch Onderzoek. In opdracht van brancheorganisatie Vakcentrum bracht SEO de gevolgen van huidig en voorgenomen beleid in beeld. Het beleid blijkt werknemers te beperken in de gewenste flexibiliteit en werkgevers op te zadelen met ongewenste administratieve lasten. SEO doet dan ook aanbevelingen voor aanpassingen in de WAB (Wet Arbeidsmarkt in Balans), Arbeidstijdenwet en WW-wetgeving. (zie pagina 5)

Super Supermarkt Keurmerk

SSK-supermarkten hebben lokale leveranciers in het zonnetje gezet tijdens Dutch Food Week.

Tijdens de landelijke campagneweek, van 11 tot en met 17 september, werd iedereen aangemoedigd om voedselverspilling zo veel mogelijk tegen te gaan. SSK-ondernemers deden vanzelfsprekend mee aan de deze themaweek en hebben onder hun klanten o.a. receptenboekjes en de zogenoemde 'eetmaatjes' verspreid.

De sociale meerwaarde van de zelfstandige lokale supermarkt werd extra benadrukt door de activiteiten van SSK-ondernemers tijdens de Week tegen eenzaamheid.

ACM controleert 'overwinsten' netbeheerders

De Autoriteit Consument en Markt bepaalt de tarieven die netbeheerders mogen rekenen voor het doorgeven van gas en elektriciteit. Deze tarieven zijn aanmerkelijk gestegen. Het Vakcentrum heeft voor en namens ondernemers bezwaar gemaakt tegen deze verhogingen. Dit bezwaar is door de ACM op formele gronden afgewezen. Maar de ACM heeft wel toegezegd streng te letten op de rendementen van de netbeheerders. Die mogen niet hoger worden. De uitspraak van de ACM gaf het Vakcentrum in ieder geval weer input voor onze gesprekken met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Expertise dossier Leidraad verduurzaming vastgoed

Verduurzaming is een van de grote uitdagingen voor de retail. Alle leden ontvingen de Leidraad verduurzaming vastgoed. Deze leidraad is geschreven om een handreiking te bieden om samen met de vastgoedeigenaar of huurder te werken aan meer milieubewuste en duurzamere winkelruimten in Nederland.

Te weinig statiegeld

Het Vakcentrum heeft bij Statiegeld Nederland aangegeven dat diverse leden onjuiste vaste statiegeldvergoedingen ontvangen hebben in drie weken van juni. Naar aanleiding van onze inbreng en de daaropvolgende publiciteit heeft Statiegeld Nederland het merendeel van de winkels opnieuw tegen het licht gehouden. Dat heeft geleid tot een aantal aanvullende uitkeringen.

2023 Peiljaar Energie-informatieplicht

Bedrijven die jaarlijks meer dan 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m3 aardgas verbruiken moeten een opgave doen van de energiebesparende maatregelen die zij nemen. Na vier jaar, gold deze verplichting opnieuw. Het Vakcentrum heeft ook dit jaar de leden ondersteund met gratis invulworkshops.

Regelgeving rond plastics: uitermate lastig

Vanaf 1 juli gelden nieuwe regels voor het gebruik van plastic verpakkingen voor eenmalig gebruik. Het Vakcentrum beantwoordde een groot aantal vragen in het Expertise dossier Single Use Plastics dat aan alle leden met een levensmiddelenbedrijf is toegestuurd.

Ondertussen had het Vakcentrum bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat aangegeven dat er nog veel praktische vragen waren rond de regeling. Daarom is ook aangedrongen op uitstel van de handhaving door de Inspectie Leefbaarheid en Transport zodat ondernemers eerst de tijd kregen om een en ander goed in te regelen.

Europese markt na 30 jaar nog niet klaar

INKOOPMUREN HOUDEN PRIJZEN HOOG

In 2023 viert de Europese Unie 30 jaar Europese markt. Het Vakcentrum grijpt dit moment aan om te wijzen op de zogenoemde territoriale leveringsbeperkingen of 'inkoopmuren'. De beperkingen maken het retailers onmogelijk om elders in Europa in te kopen. Door botweg te weigeren en te verwijzen naar de Nederlandse distributeur of door etiketten niet van Nederlandse tekst te voorzien. Hierdoor blijven de prijzen voor Nederlandse retailers en de Nederlandse consument te hoog.

Met voorbeelden die worden aangeleverd door Vakcentrumleden wordt ook minister Adriaansens overtuigd actie te ondernemen. In december presenteert zij in Brussel een rapport waarin de territoriale leveringsbeperkingen en mogelijke oplossingen worden gepresenteerd.

HOGE CONTROLEKOSTEN

De raad van Europa wil dat bedrijven de gevolgen van hun activiteiten voor mensenrechten en het milieu vastleggen. Weer een extra rapportageverplichting.

Franchisenemersverenigingen enthousiast over inzet Franchisenemers Netwerk Nederland

In november kwamen ruim 30 franchisenemersverenigingen bijeen op uitnodiging van Franchisenemers Netwerk Nederland (FNN). Zij vertegenwoordigden de franchisenemers in zeer uiteenlopende formules van automotive tot lingerie, horeca, detailhandel en (financiële) dienstverlening en zorg. De aanwezigen deelden kennis en ervaringen. Zij gaven ook aan van harte mee te willen werken aan vervolgstappen van FNN, met name gericht op de voorbereidingen voor de evaluatie van de wet Franchise.

Het Vakcentrum verzet zich ook tegen de hoge controlekosten die voortvloeien. Nog afgezien van de praktische uitvoerbaarheid. De Europese Raad geeft aan dat mkb-bedrijven uitgezonderd worden. Dat lijkt echter niet te kloppen. Immers de grotere, niet-uitgezonderde, bedrijven moeten om goed te rapporteren ook gegevens opvragen bij hun leveranciers, ook bij de mkb-bedrijven.

IN ACTIE TEGEN BEPERKING BETAALTERMIJNEN

Het Vakcentrum is tegen het voorstel van de Europese Commissie waarbij in alle B2B-transacties een maximale betaaltermijn van dertig dagen verplicht wordt. Het zijn met name de grote ondernemingen die van deze regel profiteren. Voor kleinere bedrijven wordt het lastiger om de juiste voorraden aan te houden en te financieren en nieuwe initiatieven te nemen. Het Vakcentrum heeft de bezwaren kenbaar gemaakt in Brussel en bij demissionair minister Mickey Adriaansens van Economische Zaken en Klimaat (EZK).

FNLAB VOOR KENNISDELING

Om het delen van kennis en ervaringen te faciliteren wordt FnLab opgezet. Alle verenigingen die aanwezig waren op de bijeenkomsten gaven aan een bijdrage te willen leveren aan FnLab.

Franchisenemers Netwerk Nederland is een initiatief van BOVAG en Vakcentrum.

Nederland stelt extra regels

Veel regelgeving komt uit Brussel. Vandaar dat we als Vakcentrum vaak in Brussel zijn om ook daar voor de belangen van de retail op te komen. Maar bovenop die Europese regels zet de Nederlandse overheid nog al eens een 'nationale kop', extra regels die van Europa niet hoeven.

De biologische verordening is daar een goed voorbeeld van. De uitvoering van die regeling is in Nederland ondergebracht bij SKAL.

Die moet bedrijven certificeren die biologische producten onverpakt verkopen. Dat kost al € 800 per jaar. Daarnaast stelt SKAL bijzonder zware eisen aan de administratie van bedrijven die biologische producten verkopen. Met als gevolg dat bedrijven biologische producten uit de schappen halen of weer gaan verpakken.

ATR onderschrijft bezwaren Vakcentrum tegen biologische verordening

De Adviescommissie Toetsing Regeldruk onderschrijft in haar jaarverslag over 2022 de bezwaren die het Vakcentrum heeft ingebracht tegen de eisen die worden gesteld aan bedrijven die biologische producten aanbieden. "Het aanbieden van biologische producten wordt ontmoedigd. Daarmee schiet de regelgeving zijn doel voorbij", zo stelt de ATR. Het onderzoek van de ATR is ook opgestart op aandringen van het Vakcentrum.

Capaciteitsproblemen waardetransport

Ook het afgelopen jaar werden we weer geconfronteerd met capaciteitsproblemen bij waardetransporteur Brinks. Door ondernemers werd gemeld dat soms het geld niet meer kon worden opgehaald in de frequentie die was afgesproken. Daarnaast was het zeer moeilijk om extra diensten aan te vragen bij Brinks. Het Vakcentrum heeft in contacten met Brinks voor een aantal leden passende oplossingen kunnen bewerkstelligen.

De winnaars van 2023

Jumbo Froukje Sloot Stadskanaal wint ZO²Z Award 2023-2024

Froukje Mulder van Jumbo Froukje Sloot in Stadskanaal is tijdens de Dag van het Vakcentrum op 18 april uitgeroepen tot winnaar van de tweejaarlijkse ZO²Z Award. Dat is de prijs voor de beste zelfstandig supermarktondernemer van Nederland. Froukje Mulder mag de titel twee jaar voeren.

Een speciale prijs werd uitgereikt aan **Christ-Jan van Bedaf** van CoopCompact van Bedaf in Achtmaal, als Beste ondernemer met een kleine supermarkt.

Jumbo **Bart en Katja de Bresser** en Plus **Jan en Jolien Verbeeten en Koen Verstegen** in Tegelen delen de tweede plaats. De juryleden Murk Boerstra Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie (FNLI), René Roorda (Centraal Bureau Levensmiddelenhandel CBL) en Harrie ten Have (Vakcentrum) toonden zich verheugd over de kwaliteit van de deelnemers aan deze jubileumeditie van de competitie. De jury oordeelde dat zij geen onderscheid kon maken tussen een tweede en een derde prijs. Vandaar de ex aequo.

“HET DORP MAG TROTS ZIJN”

In vervolg op de onderscheiding hebben Bart en Katja de Bresser en Christ-Jan en Kara van Bedaf inmiddels een gesprek gehad met de commissaris van de Koning in Noord-Brabant. In dat gesprek werd nog eens nadrukkelijk gewezen op de MEERwaarde van de zelfstandig ondernemer en de belangrijke rol die de provincie kan spelen in de ontwikkeling van een gezond retailklimaat. (zie ook pagina 6)

Nationale competities 2023

Tijdens het jaarlijkse feestelijke Branche-Event Foodspecialiteiten van Vakcentrum Foodspecialiteiten, zijn op 5 juni 2023 de winnaars van de Nationale Competities bekend gemaakt. Op deze feestavond is ook gevierd dat Stichting Foodspecialiteiten Nederland 25 jaar bestaat.

De winnaars van de Nationale Competities zijn:

- Nederlands Beste Foodspecialiteitenwinkel:
Het Oude Zuivelhuis uit Haarlem
- Nederlands Beste Foodspecialist Kaas van de Boer:
Renkema Kaas uit Amersfoort
- Nederlands Beste Foodspecialist Noten:
De Notenwinkel van Zeist uit Zeist

De deelnemers werden uitgebreid beoordeeld op onder meer klantvriendelijkheid, klantgerichtheid, voedselveiligheid & hygiëne, winkeluitstraling en hun visie op het vak. Uit de juryrapporten blijkt dat het niveau erg hoog is van alle finalisten en de resultaten erg dicht bij elkaar liggen. De jury is het dan ook unaniem eens dat juist de passie en uitmuntend vakmanschap onontbeerlijk zijn en onderscheidend vermogen zorgt dat ze tot de top in de branche van Nederland behoren.

Vakbeurs Foodspecialiteiten: record aantal bezoekers ziet bredere beurs

De Vakbeurs Foodspecialiteiten trok 6.369 bezoekers. Een stijging van maar liefst 17% ten opzichte van de vorige editie en een nieuw record. Onder de bezoekers zagen we een toenemend aantal biologische speciaalzaken en supermarkten. Het beursaanbod was ook breder dan voorheen met onder andere enkele specifieke AGF-aanbieders. De lijn om het beursaanbod te verbreden wordt ook zeker volgend jaar doorgezet. In 2024 is de beurs op maandag 30 september en dinsdag 1 oktober.

Na jaren nu weer primeur-moment Er is weer graskaas!

Producenten, handelaren en winkeliers hebben de handen ineen geslagen om te komen tot een nieuw primeur-moment, de Graskaasdag.

De eerste Graskaas was dit jaar te koop vanaf 15 mei. De start van het Graskaasseizoen was tijdens de Graskaasdag in Woerden op zaterdag 13 mei.

Deze nieuwe traditie geeft de kaashandel een mooie impuls.

SUPER STEUN voor zelfstandig ondernemers SUPER STEUN inmiddels meer dan 10.000 reacties

De kleinere supermarkten hebben het zwaar. Naast de diverse kostenstijgingen krijgen zij bijvoorbeeld ook direct te maken met het voorgenomen verbod op de verkoop van tabak. Om de belangrijke rol van de zelfstandig supermarktondernemer is de SUPER STEUN actie opgezet. Ondernemers ontvingen een actiepakket waarmee zij steunbetuigingen konden verzamelen.

Meer dan 10.000 consumenten hebben inmiddels gereageerd. De, vaak hartverwarmende, reacties worden gepresenteerd op de website www.supersteun.nl.

VAKCENTRUM-BESTUURLID IN GESPREK MET MARK RUTTE

Op uitnodiging van MKB-voorzitter Jacco Vonhof heeft Vakcentrum-bestuurslid en ZO²Z-winnaar Froukje Mulder vanochtend deelgenomen aan een gesprek met demissionair minister-president Mark Rutte. Het gesprek vond plaats in het kader van de Dag van de Ondernemer.

“Fantastisch wat kleine en grote supermarkten in dorpen en wijken doen voor samenhang, gezelligheid, naar elkaar omkijken”

Mark Rutte

Demissionair minister van Economische Zaken en Klimaat Micky Adriaansens ontving de SUPER STEUN krant uit handen van Vakcentrum-directeur Patricia Hoogstraaten.

“Den Haag, mag het ietsje minder zijn?”

Winkeliers in Nederland zijn in de aanloop naar de verkiezingen de campagne ‘Den Haag, mag het ietsje minder zijn?’ gestart. De detailhandel vraagt de politiek om minder complexe regels, minder accijnzen en btw, minder loonkosten en meer netto-inkomen voor medewerkers, meer investeringen in winkelgebieden en bescherming tegen hoge huren. De enorme druk op ondernemers in de winkelstraten moet verminderen om te voorkomen dat winkels uit het straatbeeld verdwijnen, zo waarschuwen het Vakcentrum en elf collega-brancheorganisaties.

De Nieuwe Winkelstraat - DNWS

Transformatie van centrumgebieden en samenwerking bleken in 2023 belangrijke onderwerpen voor centrumgebieden. Zo deed DNWS onder andere verkennend onderzoek naar de potentiële meerwaarde van retail en cultuur bij de ontwikkeling van toekomstbestendige winkelgebieden. DNWS organiseerde in 2023 diverse fysieke en digitale bijeenkomsten, waaronder twee grote congressen, en kregen deelnemers o.a. via de nieuwsbrief en website inspiratie voor het toekomstbestendig maken van hun centrumgebied. Voor meer informatie over DNWS, zie www.dnws.nl.

Huurprijzen stijgen explosief

De meeste ondernemers hebben een huurcontract op basis van het ROZ-model. Dat betekent dat begin van het jaar huurders met een onredelijke huurverhoging worden geconfronteerd als gevolg van een hoge inflatie in oktober 2022. De hoge inflatie is mede het gevolg van de hoge energieprijzen. Dat betekent dat een huurder in feite die hogere energieprijzen twee keer berekend krijgt, een keer via de energienota en nog een keer via de huur.

Vakcentrum bedrijfsadvies bemiddelt voor leden en kan in diverse gevallen komen tot een huurmatiging.

Ondertussen werkt het Vakcentrum met collega-brancheorganisaties aan een alternatief voor het ROZ-contract. Deze zogenoemde huurdersvariant verschijnt begin 2024 en moet meer evenwicht brengen in de verhouding huurder - verhuurder.

Ziekte­dagen en vakantie

Ziekte­dagen als vakantie­dagen aanmerken wanneer een werknemer zich op vakantie ziekmeldt of ziek op vakantie gaat kan voor de bovenwettelijke vakantie­dagen als dat vooraf schriftelijk is overeengekomen. Voor de wettelijke vakantie­dagen moet de werknemer daartoe expliciet instemmen. dat is iets anders dan een vakantieaanvraag tijdens ziekte. Dus als een werknemer ziek is en dan met vakantie wil, moet u vooraf duidelijke afspraken maken over hoe die dagen worden aangemerkt.

Wil een (gedeeltelijk) zieke werknemer op vakantie, dan kunt u de bedrijfsarts vragen om een oordeel: kan de werknemer, ondanks klachten of beperkingen, vakantie vieren? En kan dit niet leiden tot verergering van de arbeidsongeschiktheid of vertraging van herstel of re-integratie? Als dat wel het geval is dan kan de aanvraag worden geweigerd of kunnen andere afspraken worden gemaakt.

Is er sprake van volledige arbeidsongeschiktheid, dan kan eigenlijk geen vakantie­verlof worden opgenomen. Over de vraag of die wel kunnen vervallen zes maanden na het jaar van opbouw is het een en ander te doen. Zorg er daarom in ieder geval voor - bijvoorbeeld met een duidelijk vakantie­beleid - dat de werknemer weet dat hij vakantie moet opnemen en hoe en dat hij dagen verliest als hij dat niet (correct) doet. Voer dat beleid ook goed uit.

Zorg dus ook voor een verzuim­beleid met regels voor ziekte tijdens vakantie. Maar besef dat, hoewel uw beleid duidelijk kan zijn, niet alles altijd eenvoudig kan worden opgelost. De AVG en buitenlandse regels kunnen het voor de bedrijfsarts lastig maken om toegang te krijgen tot informatie van de behandelend arts op het vakantie­adres. Krijgt u onvoldoende informatie, dan kunt u de loon­doorbetaling opschorten. Waarschuw eerst schriftelijk voordat u dat doet. Onder bijzondere omstandigheden kan de zieke werknemer ook worden gevraagd om van zijn vakantie­adres naar Nederland terug te komen voor een medisch onderzoek of verzuim­controle.

Wilt u advies is een concreet geval, neem dan contact op met Vakcentrum Bedrijfsadvies (0348) 41 97 71.

Fransen belemmeren internationale handel

EuroCommerce dringt er bij de Europese Commissie op aan om actie te ondernemen tegen nieuwe Franse wet.

Het Franse parlement heeft eerder dit jaar een wet aangenomen die voorkomt dat retailers en groothandelaren betere inkoopvoorwaarden kunnen zoeken op de Europese interne markt.

Eurocommerce, de Europese koepel van retailers en groothandels heeft nu een formele klacht in geiden bij de Europese Commissie. Als vicevoorzitter van Eurocommerce heeft Patricia Hoogstraaten deze procedure actief ondersteund. De procedure sluit aan op de Vakcentrum-lobbyactiviteiten ter voorkoming van territoriale leveringsbeperkingen, waar onze minister Economische Zaken en Klimaat onlangs een rapport over heeft uitgebracht. Het gaat om Loi n° 2023-221 du 30 mars 2023 (bekend als 'Loi Descrozaille') die

Een winkelpand huren

We komen het vaak tegen. De rechter accepteert dat partijen een onevenwichtige huur-overeenkomst sloten. Ook in de zaken waarin dat niet helemaal (of helemaal niet) eerlijk is. Soms probeert een rechter verder te kijken. Misschien is de winkelier te ondeskundig geweest. Misschien had deze moeten worden beschermd tegen de machtige verhuurder. De huurrelatie is namelijk behoorlijk ongelijkwaardig.

In de praktijk heeft het grote machtsverschil geleid tot de ontwikkeling van een onevenwichtig ROZ-modelcontract. Waar de wetgever nog wel het oog had op het machtsverschil, stuurt het ROZ-verhuurdersmodel daar fors van weg. De verhuurder heeft zijn overwicht ingezet, met onredelijke en onwenselijke situaties voor huurders tot gevolg.

Voor de rechter is door het gebruik van het verhuurdersmodel moeilijk te bepalen of en zo ja welke omstandigheden en bedoelingen hebben gespeeld bij de totstandkoming van de huurovereenkomst. De context is in een bepaalde vorm gegoten. Omstandigheden als dat de overeenkomst onder grote tijdsdruk moest worden gesloten waardoor (te) weinig is gekeken naar de bewoordingen of dat de verhuurder zoveel druk zette dat de huurder besloot om maar zo weinig mogelijk te protesteren tegen eisen en formuleringen,

eerder dit jaar door het Franse parlement is aangenomen.

"De Loi Descrozaille voorkomt dat retailers en groothandelaren betere inkoopvoorwaarden kunnen zoeken op de Europese interne markt. Hierdoor worden retailers en groothandelaren belet om een grotere keuze en betaalbare prijzen aan consumenten in heel Europa aan te bieden. We vragen de Europese Commissie om dringend actie te ondernemen tegen deze schending van de EU-regels over rechtskeuze en vrije beweging bij de Franse autoriteiten."

EuroCommerce vraagt de Europese Commissie dringend om actie te ondernemen tegen deze duidelijke schending van de Europese Unie-regels over vrije beweging en rechtskeuze in handelsrelaties.

ziet de rechter niet terug. Dat de verhuurder veel machtiger is dan de huurder blijft daarom achteraf een moeilijk argument om te voeren in een geschil. De rechter kan geen gedachten lezen en zal meestal hetgeen op papier staat als vertrekpunt nemen onder het mom: het is niet ongewoon dat zakelijke partijen soms druk zetten om een bepaald resultaat te bereiken. Zolang daarbij geen juridische grenzen worden overschreden, is dat aanvaardbaar. De handtekening van de huurder, vrijwillig of niet, duidt op instemming.

Wanneer u voornemens bent om een huurovereenkomst te sluiten is het dus van groot belang om vooraf zelf te bepalen wat erin moet komen te staan. Ongeacht of u werkt met modellen. Het model dat de verhuurder u voorhoudt is meestal voor u als huurder onvriendelijk. Onthoud goed dat een huurovereenkomst meestal wordt gesloten voor een lange duur en dat er veel kosten mee zijn gemoeid. Heeft u getekend, dan kunt u meestal niet meer onder afspraken uit. De overeenkomst, het kostenplaatje en de uitwerking moeten dus helemaal begrijpelijk zijn vóórdat u tekent: wat wilt u gaan huren? Hoe moet het er uit zien? Aan welke eisen moet het gehuurde voldoen? Wat is de prijs nu? En volgend jaar? Met en zonder kosten voor service, promotie en duurzaamheid.

Voor advies kunt u contact opnemen met Vakcentrum Bedrijfsadvies (0348) 41 97 71.

Bestel gratis tickets voor internationale vakbeurzen

**MAISON
&OBJET**

ambiente
christmasworld
creativeworld

spielwarenmesse®
Nuremberg 30 Jan – 3 Feb 2024

**Salon du Fromage
ET DES
produits laitiers**
PARIS

Begin volgend jaar vinden verschillende internationale non-food vakbeurzen plaats. Vakcentrumleden profiteren van gratis tickets waarmee tientallen euro's worden bespaard.

Maison&Objet

Van 18 t/m 22 januari vindt in het Villepinte Exhibition Centre in Parijs Maison&Objet plaats. Een trendy vakbeurs op het gebied van 'home & living' waar design en lifestyles centraal staan. Tickets zijn alle dagen geldig en kosten normaal € 80,- per stuk.

Ambiente, Christmasworld, Creativeworld

Van 26 t/m 30 januari vinden in Messe Frankfurt de vakbeurzen Ambiente (koken, tafelen, cadeaus) en Christmasworld (kerst- en seizoensartikelen) plaats. Een dag later begint Creativeworld (hobbyartikelen). Deze drie vakbeurzen zijn op één ticket te bezoeken. Dat is alle dagen geldig en kost normaal € 78,-.

Stuur voor het aanvragen van tickets voor bovenstaande beurzen een mail naar gemengdebranche@vakcentrum.nl. Vermeld daarbij het aantal tickets dat u wenst.

Spielwarenmesse

De Spielwarenmesse is van van 30 januari t/m 3 februari in Neurenberg (speelgoed, feest- en licentieartikelen) plaats. Een ticket is alle dagen geldig en kost normaal € 45,-.

Voor het aanvragen van kaarten voor de Spielwarenmesse stuurt u een mail aan speelgoedenhobby@vakcentrum.nl o.v.v. Spielwarenmesse en het aantal te bestellen tickets.

Salon du Fromage et des Produits Laitiers

(kaas- en zuivel vakbeurs)
Bezoek de internationale ontmoetingsplaats voor kwaliteitskazen en zuivelproducten van 25 tot 27 februari 2024 in Paris Expo, Porte de Versailles. Met 290 Franse en internationale exposanten, expert workshops en diverse wedstrijdactiviteiten.
De reguliere toegangsprijs is €35. Vakcentrumleden kunnen een gratis toegangscadeau aanvragen via info@foodspecialiteiten.nl

Agenda

17-01-2024: Cursus

'Arbo professionalisering'

22-01-2024: Bijpraatsessie: Aan de slag met een vitale buitenstad

02-02-2024: DNWS Centrumpraat

05-02-2024: Start Training Juridische Aspecten Personeelsbeleid

05 t/m 09-02-2024:

Week van het Centrumgebied

01-03-2024: DNWS Centrumpraat

23-04-2024: Dag van het Vakcentrum

Ga voor het actuele overzicht en aanmelden naar www.vakcentrum.nl/agenda

Vakcentrumleden ontvangen binnenkort hun contributiefactuur over het eerste halfjaar van 2024.

Vakcentrum feliciteert...

Tim Kamphuis van Albert Heijn Haaksbergen met de prijs voor beste Albert Heijn van Nederland.

(Her)openingen

Paul Papo en Anrico Maat met de heropening van Jumbo Bedum op 29 november.

Tim en Joyce Janssen met de opening van hun Plus in Klimmen op 6 december.

Gerald en Toïne ten Have met de overname van de Albert Heijn in Lelystad (incl. Gall&Gall) van **Andrew Vosselman** per 1 januari.

VAKCENTRUM
Voor zelfstandig retailondernemers

Het Vakcentrum is de onafhankelijke belangenbehartiger en bewezen partner van zelfstandige detaillisten in food, non-food, fast moving consumer goods en franchisenemers.

Redactie Blekerijlaan 1
3447 GR Woerden
T (0348) 41 97 71
E info@vakcentrum.nl
I www.vakcentrum.nl
Druk MediaCenter, Rotterdam
Nummer 1, 40ste jaargang

CO NEUTRAAL
2 GEPRODUCEERD
MediaCenter Rotterdam